110. Številka. V Ljubljani, v ponedeljek, 17. maja 1915. XLVIII. leto.

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani
na dom dostavljen: celo leto naprej K 24·—, pol leta „ 12·—, četrt leta „ 6·—, na mesec „ 2·—
v upravništvu prejeman: celo leto naprej K 22·—, pol leta „ 11·—, četrt leta „ 5·50, na mesec „ 1·90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v pritličju levo,) telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvzemši nedelje in praznike.
Inserati veljajo: peterostopna petit vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravništvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.
Posamezna številka velja 10 vinarjev.
Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:
za Avstro-Ogrsko: celo leto skupaj naprej K 25·—, pol leta „ 13·—, četrt leta „ 6·50, na mesec „ 2·30
za Nemčijo: celo leto naprej K 30·—
za Ameriko in vse druge dežele: celo leto naprej K 36·—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravništvo (spodaj, dvorišče levo), Knaflova ulica št. 5, telefon št. 85.

Svetovna vojna.

Zavezniške čete, ki stoje pred Przemyslom, so zavzele Jaroslaw, Dobromil, Sambor in Boryslaw. — Junaštvo štajerskih in koroških čet. — 1000 Rusov ujetih. — Nemški uspehi pri Ypernu. — Nad 6000 Angležev in Francozov ujetih. — Ustavljena ruska ofenziva pri Szawlih. Salandrov kabinet zopet na krmilu.

ZAVEZNIŠKE ČETE SO PRODRLE ČEZ KLIMONTOV. — NAŠE ČETE SO VKORAKALE V SAMBOR TER ODBILE RUSKE NAPADE SEVERNO OD KOLOMEJE.

Dunaj, 16. maja. (Kor. urad.) Uradno se razglaša: Na ruskem Poljskem zasledujejo zavezn. sile južno od Pilice sovražnika, so ga pregnale z gorovja od Kielc do gornjega teka Kamniene in so vzdolž Visle prodrle na višine severno Klimontova. Na progi ob Sanu Rudnik - Przemysl so bile zadnje ruske čete z zapadnega brega reke vržene nazaj in je bilo napravljenih mnogo tisoč vjetnikov. Iz gozdnih Karpat prišle armade nadaljujejo svoje prodiranje. Močna ruska zadnja straža je bila včeraj blizu visočine Magiera razgnana, 7 topov, 11 strojnih pušk zavojevanih in nad 1000 vjetnikov vlovljenih. Naše čete so dopoldne z godbo na čelu in navdušeno pozdravljene prišle v Sambor. V jugo-vzhodnji Galiciji, severno Kolomeje, so bili odbiti novi napadi Rusov in sovražniku vzeto eno opirališče. Dalje vzdol Pruta do državne meje vlada razmeroma mir.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

* * *

RUDNIK, LEŽAJSK, JAROSLAV, DUBRGMIL BORYSLAV V ROKAH ZAVEZNIŠKIH ČET. — NAŠ X. ZBOR PRED PRZEMYSLOM.

Dunaj, 15. maja. (Kor. urad.) Uradno poročajo dne 15. maja:

Ruske armade na Poljskem in v Galiciji se nadalje umikajo. Na celi fronti, od Novega Mesta ob Pilici do južno od Dnjestra v okolici Doline, prodirajo zavezniške armade. Ob Sanu so naše čete zavzele Rudnik in Lezajsk, Jaroslav pa nemške čete. Avstro - ogrski X. armadni zbor iz srednje Galicije stoji pred vrati svojega domovinskega mesta Przemysl. Bolj proti jugu so Dobromil, Stary Sambor in Boryslaw zopet v naši posesti. Zavezniške čete armade Linsingen so dospele do vrhov jugozapadno od Doline. Na črti ob Prutu Rusi še napadajo. V ljutih bojih severno od Kolomeje je koroška in štajerska pehota armade in domobranstva v žilavem vztrajanju krvavo odbila vse ruske napade.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

* * *

ZAVEZNIKI NADALJUJEJO OFENZIVO MED PILICO IN GORENJO VISLO.

Berolin, 16. maja. (Kor. urad.) Poročilo Wolffovega urada:

Veliki glavni stan, dne 16. maja:

Jugovzhodno bojišče.

Med Pilico in gorenjo Vislo, in ob obeh straneh Omulewa so se ponesrečili močni ruski nočni napadi s težkimi izgubami za nasprotnika, ki je ostavil v naših rokah 245 vjetnikov.

Vrhovno armadno vodstvo.

Berolin, 15. maja. (Koresp. ur.) Poročilo Wolffovega urada:

Jugovzhodno bojišče.

Veliki glavni stan dne 15. maja.

V prostoru, južno od dolenje Pilice do Visle, so zavezniške čete zasledovale nadalje se umikajoče Ruse. Mostno utrdbo pri Jaroslavu ob Sanu smo včeraj v naskoku zavzeli. Bok ob boku z avstro - ogrsko armado, v katere zvezi stoje, so dospele čete generala von der Marwitz v okolico Dobromila. Bolj proti jugu tudi povsod nadaljujemo zasledovanje. Zavezniške čete so na mnogih krajih dospele do izhodov iz gorovja.

Vrhovno armadno vodstvo.

* * *

ODBITI RUSKI NAPADI V ZAPADNI RUSIJI.

Berolin, 16. maja. (Kor. urad.) Poročilo Wolffovega urada:

Veliki glavni stan, dne 16. maja.

Vzhodno bojišče:

V okolici Szawel smo brez truda odbili ruski naval. Število vjetnikov, ki smo jih tamkaj v zadnjih dneh zajeli, znaša več kakor 1500.

Ob Dubissi severno zapadno od Ugianov se je moral neki majhen oddelek izogniti močnim ruskim silam izgubil je dva topa.

Dalje proti jugu pri Eiragoli smo odbili Ruse, pri čemer so izgubili 120 vjetnikov.

Severno in južno od Augustowa, kakor tudi na fronti Sambor (40 kilometrov jugovzhodno od Przemysla) — Stryj - Stanislawow nadaljuje armada svoje prodiranje.

Na dolenjem Sanu od Przemysla navzdol je sovražnik pričel z odporom.

Vrhovno armadno vodstvo.

Berolin, 15. maja. (Koresp. ur.) Poročilo Wolffovega urada:

Veliki glavni stan dne 15. maja.

Vzhodno bojišče.

Po mimoidočem majhnem uspehu sovražnika, ki nas je stal 3 tope, smo ustavili prodiranje močnih ruskih čet pri Šavlih. Sovražni napadi na dolnjo Dubisso so se izjalovili. Sovražnik je poslal sedaj hitro tudi v pokrajino, južno od Njemna ojačenja. V bojnem stiku s temi še nismo. Pri Avgustovu in Kalvarliji smo odbili neki sovražni napad.

Vrhovno armadno vodstvo.

* * *

Ruski komunike. — Rusko priznanje.

Iz Petrograda javljajo »Münch. Neueste Nachrichten« z dne 13. maja:

Veliki generalni štab objavlja:

Dne 11. maja so naše čete v okolici Szawel za petami sledile sovražniku, ki smo ga prepodili iz mesta Szawle in ki se umika v jugozapadnji smeri. Na levem bregu Njemena in na fronti Narewa vlada skoro povsodi mir. Na levem bregu Visle, južno od Sochaczewa, je ponoči neki ruski pehotni oddelek prekoračil Bzuro, zavzel v bajonetnem boju več nemških strelskih jarkov in zajel več vjetnikov. Nemške poskuse motiti z napadi grupacijo naših čet južno od Skierniewic in ob Ravi smo zavrnili.

V zapadni Galiciji so se naše čete dne 10. maja umaknile dalje proti severu v smeri na Lutovisko (severno od gorenjega Sana) do pozicij, ki so jim bile že preje odkazane. Sovražno ofenzivo zavirajo naši protinapadi. V smeri gorskega prelaza Uzsok in ob Stryju smo odbili avstrijske napade z velikimi izgubami za sovražnika. Ob dolenji Rozanki je sovražnik razstrelil več min v bližini naših strelskih jarkov ter potem pričel z ofenzivo proti sosednjim odsekom. Posrečilo se mu je, zavzeti del rova. S silnim napadom pa se je našim četam posrečilo, prepoditi Avstrijce od tamkaj. Umaknili so se v neredu ter pustili na bojišču več sto mrtvih.

V okolici pogorja Javornik, zapadno od Lomnice, smo izpopolnili svoj uspeh z energično ofenzivo. Sovražnik je imel tam silne izgube in je ostavil več kakor 5000 mrtvih samo na obronkih gorovja.

V okolici onstran Dnjestra na fronti Obertyn - Črnovice v širokosti več kakor 60 vrst, so naše čete pričele z ofenzivo. Sovražniku smo zadali velike izgube.

Številne sovražnikove poskuse nas zadržavati s protinapadi, smo odbili. Tu smo zajeli mnogo vjetnikov. Tekom 10. maja smo našteli več kakor 5000 vjetnikov. Razen tega mo vplenili 6 topov, 8 strojnih pušk in mnogo vojnega materijala. Sovražnik je jadrno izpraznil vso bojno črto na bregu Dnjestra in se umaknil ob strani mesta Zaleszczyki.

O bojih v zapadni Galiciji je izdal generalni štab ta - le posebni komunike:

V bojih med Vislo in Karpati dne 8. in 9. maja, na fronti, dolgi 55 vrst, med Wielopoljem in Nowotamcem, so Nemci nameravali prebiti našo fronto. Načrt je bil enostaven in je temeljil na izredni brzini operacije.

Po močni pripravi s težko artilerijo so hoteli v okolici Krosna zabiti s 7 divizijami nemških elitnih čet močan klin v našo fronto v širokosti 20 vrst. Razen tega je bilo tu kot nadomestilo na tej fronti 6 drugih divizij. Naša armada se je nahajala z istimi četami kakor preje pred pretežno sovražno premočjo. Celotna fronta je imela 8 dni po začetku operacij širino kakih 60 vrst. Naši sovražniki so zbrali tri četrtinke avstrijske armade, deveti del vseh nemških rezervnih čet prve linije in polovico vseh nemških rezerv druge linije. V isto okolico so privedli še 8 divizij, ki so bile preje na srbski fronti, in več nanovo sestavljenih avstrijskih divizij. Razen tega so prepeljali z zapadnega bojišča na vzhodnje še 20 pehotnih divizij, 8 nanovo sestavljenih divizij in 9 konjeniških divizij. Na naši strani je bila udeležena na fronti, katere širino cenimo na petino celokupne fronte, ena sama armada. Nemci niso izvojevali nobenega taktičnega uspeha. Udarec, ki so ga zadale naše rezervne čete v okolici Jacmierca sovražnikovemu krilu, je k sreči omogočil, da je mogla naša armada zavzeti ugodne pozicije, ki popolnoma izključujejo bojazen, da bi se morala kasneje zopet umakniti. Naša armada je dobila znatna ojačenja in je popolnoma pripravljena za revanžo. Umikanje naših čet s trenskimi kolonami vred se je izvršilo v najboljšem redu. Sovražne izgube so bile zelo velike in znašajo več kakor 100.000 mož. Pripominjamo, da so v času, ko so naše čete zavzemale iste višinske pozicije, kakor jih ima sedaj sovražnik, sovražni komunikeji označevali te odseke kot brezpomembne.

Z dne 15. maja javljajo »M. N. Nachrichten« iz Petrograda:

Veliki generalni štab objavlja:

V okolici Szawel se je razvil boj pod pogoji, ki so za nas ugodni. Tekom dneva smo vjeli več kakor 1000 Nemcev ter vplenili 9 strojnih pušk.

V zapadni Galiciji je dne 10. maja jela pojemati srditost dosedanjih bojev. Naše čete se zapored zbirajo na črti ob Sanu, da zavzamejo po-

LISTEK.

Amerikanka.

Francoski spisal Pierre de Coulevain.

(Dalje.)

Jacquesu ni ušla sprememba na njegovi ženi. Kakor da oblak zakriva njeno lice. Vsak trenutek je vjel njene prozorne, radovedno in boječe v se uprte oči. Ni si mogel razložiti kako, vendar čutil je, da je vzbudil njeno nezaupljivost. Vedel se je proti njej še pozornejše, še nežnejše in ji posvečal še več časa. In Annie, katero je gnal nerazrešljivi instinkt rivalinje in ki je nevede hotela vojvodinji dati občutiti bolest, ta dosedaj tako skromna Annie, je jela hvaliti kreposti svojega moža, pripovedovati o njegovih ljubeznivih pozornostih ter polna navdušenja sanjariti o predstoječem skupnem potovanju. Kristijani je bilo pri teh zaupnih pogovorih, kakor da jo pribija na križ in več kakor enkrat bi bila skoro zaupila: »dovolj, dovolj«!

Pod vplivom čuta, ki si ga ni mogla razlagati, se je odslej v prisotnosti gospe de Blanzac vedla mnogo bolj familijarno napram svojemu soprogu. Nekega dne mu je, stoječa za njegovim naslanjačem, hipoma pokrila oči z rokami rekoč pol resno, pol šaljivo:

— Jacques, ne dovolim ti, da tako gledaš gospo de Blanzac . . . in tudi drugih žen ne.

Boj med obema rivalinjama se je pričel in vnaprej je bilo jasno, da konec postane usoden tako za eno kakor za drugo.

XVIII.

Marki in markiza d' Anguilhon sta si preskrbela vožnjo na »Gascogni« in imela odpotovati v Ameriko 1. julija.

Misel na to potovanje je vojvodinjo čimdalje bolj razburjala. S pravico, pristoječo zakonski ženi ji Annie odpelje moža, katerega ljubi, ki je ves njena last! Tej misli je ugovarjalo celo njeno bitje, upiral se ji je ves njen ponos. Kakor opojno vino trenotno zatemni duha, tako ji je strast od časa do časa zasenčila um. Čutila je v sebi nasilnost, ki jo je naravnost prestrašila. Kristijana je tembolj trpela, ker je prenašala svojo bolest molčé. Tisti dan, ko je Jacquesu priznala svojo ljubosumnost, je bil ta videti mučno presenečen, ni je pa umel. Moški nimajo smisla kakor za svojo lastno ljubosumnost. Ženska ljubosumnost se jim zdi vedno več ali manj nesmiselna. Kakor hitro mož sam ne trpi pod ljubosumnostjo, tedaj hitro pozabi, kako kruta in neusmiljena je ta bolest, ki biva zaeno v telesu, srcu in duši. Vojvodinja je to vedela in ni več omenila ameriškega potovanja. Tudi Jacques se je iz neke moralične bojazljivosti ogibal tega predmeta. Po krivici. V podobnih položajih stoji duša pod močnim pritiskom. Scene, očitanja, jeza so kakor varnostni ventil. Kristijana je zaničevala tako vsakdanjo tolažbo, njeno srce pa je bilo polno, da se razpoči.

Tako se je približal 15. junij. Ta dan je vladala neznosna vročina. Od vseh štirih strani so se zbirali oblaki in nevihta se je nagromadila nad Parizom. Gospa de Blanzac je dala vhodna vrata zapreti. To je večkrat storila na veliko žalost svojih prijateljev. V ozračju nabrana elektrika jo je vznemirjala, kakor vpliva na ptiče, rastline in barometer. Trpela je fizično in moralno prav do duše. Poskusila je čitati in igrati na glasovirju, skoro pa se je jela počasnih nerednih korakov, s povešeno glavo kakor da jo teže mučne misli, sprehajati po sobi. Od časa do časa je stopila na prag velikih steklenih vrat, da vdiha svežega zraka ali da pogleda, kam se je nevihta obrnila. Ta večer so d' Anguilhonovi in Keradieujevi nameravali skupno iti v hotel des Ambassadeurs. Kristijana je ta večer povabila princa de Nolles, ki je sovražil vse kavarniške koncerte, zato je odklonila. Žal ji je bilo radi Jacquesa in želela si je, da nevihta prepreči to zabavo. Uboga Kristijana! Do takih nizkih misli se je ponižala ona, katere duša je prej tako visoko plavala!

Prav ko se je ozirala desetič po nebu, ji sluga prinese pismo. Bilo je od princa de Nolles, ki se je opraščal, da ne more priti k obedu. Nepričakovan opravek ga je klical na deželo. Vojvodinja je z vidnim zadoščenjem brala te vrstice, ki so jo imele strmoglaviti v prepad. Takoj se je odločila, da gre k Annie in ji naznani, da pojde ž njimi ter prosi Jacquesa, naj pošlje še po dva prostora: enega za njo, drugega za njenega strica de Creil. Pozvonila je, naročila, da ji prineso rokavice in klobuk ter se, kakor je to kot soseda pogosto storila, podala peš v d' Anguilhonovo palačo.

Od strežaja je zvedela, da se marki in markiza nahajata na vrtu. Zato ju je hotela tam poiskati. Z dvorišča je gledala po vrtu in iskala z očmi po obeh drevoredih, ker pa tam ni nikogar opazila, se je napotila proti cvetličnjaku, katerega vrata so bila široko odprta. Ob vhodu so ji veseli vzkliki udarili na uho, zdelo se ji je tudi, da je slišala šum poljubov. Kristijana je obstala. Skozi odprtino med cvetlicami je mogla videti v sosedni salon. Jacques in Annie sta ji obračala hrbet. Sedela sta na kanapeju, med njima pa je stal otročiček, tiščal z rokami njuni glavi druga ob drugo ter ju neprestano poljuboval kličoč zdaj: »Za papana!« zdaj »za mamico!« Tedaj je pristopila bona in napravila konec veselju. Annie se je izvila iz objema svojega sina rekoč:

— Glej, Mary prihaja, pojdi in bodi priden.

Malček je zdrknil na tla in tekel k boni. Ta rodbinski prizor je krvavo ranil vojvodinjino srce in solze so ji stopile v oči. Jacquesov glas — ta topli nežni glas, ki ga je tako dobro poznala — jo je pribil na tla.

— Kako lep in kako močan je najin sin, je del. S svojim belim teintom in svojimi zlatimi lasmi izgleda kakor pravi Saksonec.

— Upam, da bode imel nos d' Anguilhonov, je pripomnila Annie.

— Jaz pa upam, da bode imel tudi žilavost in praktični razum Villarjev. Naš rod potrebuje predvsem teh kreposti. Nikaka druga žena razun Amerikanke bi mu jih ne mogla dati.

(Dalje prihodnjič.)

zicije v ozko stisnenih vrstah. Ko je sovražna armada dne 11. maja izpraznila zelo utrjeno pozicijo, ki se je raztegala ob Bistrici do romunske meje in bila dolga 140 vrst, se je dne 12. maja jadrno umaknila preko Pruta. Sovražno konjenico, ki se je žrtvovala, da bi krila splošno umikanje, smo razpršili z našim ognjem. Naše konjeniške divizije so na raznih točkah prebile sovražno fronto ter spravile z dobro uspelimi napadi v nered sovražne kolone. Energično zasledovanje se nadaljuje. Znatno število zajetih vjetnikov brzo narašča. (Kako malenkosten je bil ta ruski »uspeh«, dokazuje iz našega komunikeja razvidno dejstvo, da je bilo rusko napredovanje ustavljeno severno od Kolomeje, kjer so naše čete zavzele neko važno sovražnikovo opirališče. Op. uredn.)

* * *

NADALNJE PRODIRANJE NAŠIH ČET.

Ofenzivne operacije avstro-ogrske in nemške armade v Galiciji in na Poljskem se nadaljujejo. Po predzadnjih poročilih se je posrečilo zavezniškim četam, zavzeti ruske pozicije ob mostu Jaroslav - Lezajsk. Ti kraji leže ob zapadnem bregu reke San. Reke same do tedaj naše čete še niso prekoračile. Še vedno je vprašanje, ali bo imela poražena ruska armada dovolj moči, da bo uspešno branila to strategično važno linijo.

Boji ob dolenjem Sanu so se z zavzetjem zgoraj imenovanih pozicij dobro pričeli. Tudi ob srednjem Sanu so naši dosegli dragocene uspehe. Avstro - ogrski X. armadni zbor, ki se bojuje v zvezi z armado Mackensena, je dosegel linijo prejšnjih zunanjih forov ob zapadni fronti Przemysla in napada tamkaj sovražne okope. Desno krilo naše gališke armadne skupine prodira čez linijo Dobromil, južno od Przemysla, Stary Sambor, Boryslav proti Samboru in Drohobyczu. Pri tem napada tudi zapadni oddelek črte ob Dnjestru, ki je po obrambni črti ob Sanu najvažnejša defenzivna črta Rusov.

V najkrajšem času se bo odločilo, v katerem oddelku se bodo Rusi zopet ustavili, kakor to naznanjajo v svojem zadnjem poročilu.

Armada Linsingen, ki tvori sedaj takorekoč zvezo med našimi armadami v srednji in vzhodnji Galiciji, je dosegla Dolino, jugo - vzhodno od Stryja in s tem tudi odsek, v katerem se uspešno lahko obrne tako na zapadno, kakor vzhodnjo stran.

Ruska ofenziva v jugo - vzhodnji Galiciji se je ustavila ob višinah severno od Kolomeje. Tu so se bojevali zlasti Štajerci in Korošci. Obvladanje črte Nadworna - Kolomea-Sniatyn brani vzhodnje krilo naše armade v srednji Galiciji pred nepričakovanimi sovražnimi napadi.

V Poljski se cela ruska fronta polagoma kruši. Samo ob Rawki in Bzuri se Rusi še drže v svojih starih pozicijah, toda tudi tu se bodo najbrže kmalu pričeli umikati. Precejšnji uspehi oddelkov armade Dankla, Woyrscha in Kövesa med Nowim Miastom in Vislo, posebno pa delno zasedenje Lyse gore pri Kielcih bodo prisilili Ruse, da se bodo umaknili ob Visli na črto Zawichost - Ivangorod. Toda tudi tu najbrže sovražnik ne bo imel mnogo časa, uporabiti močne pozicije ob reki. Glede negotovosti položaja vzhodno od črte Visla - San pa je treba z največjo previdnostjo presojati položaj.

* * *

Nova ruska obrambena črta.

Vojaški strokovnjak »Pester Lloyda« sodi, da se bo rusko umikanje ustavilo na črti Lysa gora (ali pa morda še le odsek Kamienka za Vislo) — dolenji San do Przemysla-Prut ali Dnjester do severovzhodnega bukovinskega kotla. Ni pa izključeno, da Rusi te obrambene črte ne bodo mogli dolgo držati, zlasti ker je dvomiti o odpornosti na naglo popravljenih przemyslkih utrdb. Strokovnjak »P. L.« sodi, da se bodo morali umakniti Rusi definitivno za Vislo.

* * *

XIV. zbor.

Dunaj, 15. maja. (Kor. urad.) Iz vojnega poročevalskega stana poročajo: Poveljnik IV. armade generala infanterije nadvojvode Josipa Ferdinanda je izdal na XIV. armadni zbor to - le povelje: Danes sem si ogledal bojišče od lovske koče 402 do kote 419 in sem se mogel osebno prepričati o silni moči te sovražne pozicije, zgrajene v več črtah. Z občudovanjem sem se spominjal pri tem slavnih bojev, ki jih je v tem prostoru dobojeval XIV. zbor; ginjen sem se spominjal mnogih hrabrih vojakov, ki so morali pustiti kri in življenje. Za XIV. zbor tvori junaška borba za vrhove južno od Tarnova nov slavni čin, ki mu zopet jamči moje priznanje in mojo zahvalo. Trdno zaupam tudi v bodoče na svoj planinski zbor. — Nadvojvoda Josip Ferdinand, poveljnik IV. armade.

* * *

IZ JUGO - VZHODNE GALICIJE IN BUKOVINE.

»Az Est« poroča: Močne, v južno - vzhodnji Galiciji prodirajoče ruske čete smo pri Kolomeji ustavili in jih odbili. Pri tem smo vjeli mnogo ruskih vojakov. Njihovo število se viša od ure do ure.

Iz Črnovic poročajo: Mesto je doživelo zopet dva razburljiva dneva. Vsled močnega pritiska sovražnih čet se je morala naša fronta za kratek čas umakniti na levem bregu reke Prut. Ta strategična odredba je provzročila med civilnim prebivalstvom pesimistično naziranje, ki se je pa sedaj že poizgubilo. Naša artiljerija drži sovražnika v veliki razdalji in ga obstreljuje uspešno.

* * *

LIBAVSKE UTRDBE RAZRAŠENE

Zeit poroča iz Berlina: Libavske utrdbe so razrušene, municija odpeljana. Trdnjavo so branili le črnovojniki. Prebivalstvo je zbežalo v Rigo, ki je prenapolnjena beguncev.

* * *

SRDITI BOJI NA FRANCOSKEM BOJIŠČU.

Berolin, 16. maja. (Kor. urad.) **Wolffov biro javlja: Veliki glavni stan, dne 16. maja.**

Zapadno bojišče:

Severno od Yperna napadajo od danes zjutraj zamorske čete brez ozira na lastne izgube naše pozicije zapadno od kanala pri Steenstraate in Het Sasa. Pri Het Sasu smo odbili vse napade, pri Steenstraate boj še traja.

Jugozapadno od Lilla so pričeli Angleži po močni artiljerijski pripravi s pehotnim napadom proti naši poziciji južno od Neuwe Chapelle. Ta napad smo večinoma že odbili. Na posamnih točkah se še vrše boji.

Dalje proti jugu ob obeh straneh Loretskega gorskega hrbta, pri Souchezu, kakor tudi severno od Arrasa pri Neuvillu so se ponovni francoski napadi razbili ob našem ognju.

Posebno močne izgube so imeli Francozje na Loretski višini, pri Souchezu in Neuvillu.

Zapadno od Argonov smo zvečer z napadom osvojili močno francosko oporišče v širini 600 metrov in globini 200 metrov — severno od Ville sur Tourbe in je držali proti trem nočnim napadom, pri katerih je imel sovražnik zelo velike izgube.

V naših rokah je ostalo mnogo materijala in 60 vjetnikov.

Med rekama Mozel in Mas se vrši na celi fronti živahen artiljerijski boj.

Pehotni boji so se vneli samo na zapadnem robu Pretrskega gozda, kjer pa boj še ni zaključen.

Vrhovno armadno vodstvo.

Berolin, 15. maja. (Koresp. ur.) Poročilo Wolffovega urada:

Veliki glavni stan dne 15. maja.

Zapadno bojišče:

Pri Steenstraatu ob Yperskem kanalu smo zavrnili nočni sovražni napad. Na cesti St. Julien - Ypres smo nadalje napadali ter smo napredovali; vjeli smo 3 angleške častnike s 40 možmi in eno strojno puško. Število od 23. aprila pri Ypresu od nas neranjenih vjetih se je zvišalo na 110 častnikov in 5450 mož, k čemur prihaja še nad 500 ranjenih vjetnikov. Jugo - zapadno od Lilla so se razvili tudi včeraj hudi artiljerijski boji. Sovražnih pehotnih napadov tam ni bilo. Na višini Loretto smo vzdržali večino sovražnih napadalnih poskusov. Napad severno od višinske skupine, ki je dospel v naše jarke, smo odbili s težkimi izgubami za sovražnika. Pri izpraznenju Carencyja in zapadnega dela Ablaina smo izgubili, kakor je bilo sedaj dognano, neki poljski top, ki je bil vzidan v predniji vrsti in nekaj metalcev min. Razen tega je padlo nazaj v sovražnikove roke 5 prej od nas vzetih francoskih topov, in sicer 3 majhni revolverski topovi in 2 možnarja, katera smo uporabljali kot metalca min. Severno od Arrasa je vladal splošno mir. Južno od Aillyja, vzhodno od Maase smo zavzeli nekaj sovražnih jarkov, pri čemer smo vjeli 52 ranjenih in 160 neranjenih Francozov, med njimi poveljnika nekega bataljona. Odbili smo 3 sovražne napade na naše pozicije ob cesti Essey-Flirey. V gozdu Le Prètre smo zavzeli, ko se je danilo, s sunkom neki sovražni jarek ter vjeli pri tem nekaj sovražnikov.

Vrhovno armadno vodstvo.

* * *

Francoska uradna poročila.

Francosko uradno poročilo z dne 14. maja ob 3. popoldne pravi: **»Od včeraj zjutraj do ponoči je neprestano deževalo. Kljub težavnemu terenu smo vzeli več nemških strelskih jarkov jugozapadno od Souchezа ter držali na drugi fronti od Loosa do Arrasa vse pridobitve prejšnjega dneva. V dolini Aisne smo razdejali štiri nemške stražnice in več strelskih jarkov.«**

Uradno večerno poročilo: »Severno od Arrasa je stanje terena otežkočalo akcije, nadaljevali pa smo svojo ofenzivo. Jugozapadno od Angresa smo napadli cesto Aix - Noulette - Souchez ter vzeli severno te ceste neki močan nemški zakop v dolžini enega kilometra, južno od ceste pa utrjen gozd in za tem gozdom strelski jarek druge vrste. Na bojišču smo našli trupla 400 ubitih Nemcev. Bolj proti jugu smo nadalje očiščali vzhodna in južna pobočja Notre Dame de Lorette in Neuville - St. Vaast. Zavzeli smo 9 hiš. Naša artiljerija je prizadejala sovražniku glasom poročil vjetnikov zelo velike izgube. Število častnikov, ki smo jih vjeli od nedelje, znaša kakih 100, število vplenjenih topov 20, med njimi 8 težkih, poleg tega smo vplenili 100 strojnih pušk in metalcev min. Dopoldne so napadali Nemci v gozdu pri Aillyju. Za trenutek so se polastili naše prve črte, nato pa smo jih v protinapadu odbili. Vjeli smo kakih 100 sovražnikov. Na drugi fronti je potekel dan mirno.

* * *

ZANAMIVO FRANCOSKO DNEVNO POVELJE.

Berolin, 16. maja. (Kor. urad.) Poročilo Wolffovega urada:

Veliki glavni stan, dne 16. maja.

Kakor je naša navada pri francoskih napadih z velikimi cilji, objavljamo v naslednjem francosko povelje za sedanjo ofenzivo severno od Arrasa:

Po vojni, trajajoči že 9 mesecev, od katerih smo jih prebili 7 v okopih, je čas, da se končno potrudimo, da prebijemo sovražno pehoto in prepodimo Nemce najprvo z lastnih narodnih tal. Trenotek je ugoden: Nikoli še ni bila armada močnejša in nikdar še ni bila navdahnena bolj vznešenega duha.

Sovražnik je po svojih srditih napadih sedaj omejen na obrambo svoje zapadne in vzhodne fronte, nevtralne države pa čakajo na to, da jim damo s svojim uspehom znamenje, da udarijo. Kakor se zdi, razpolaga sovražnik samo s par divizijami. Mi smo štirikrat tako močni, kakor sovražnik in imamo tako strašno artiljerijo, kakršna se še ni nikdar pojavila na bojišču.

Ne gre danes več za to, da izvršimo kako smelo dejanje ali da osvojimo kak jarek, marveč gre za to, da sovražnika potolčemo. Zato je treba, da ga s skrajno srditostjo napademo in ga z neprimerno žilavo odločnostjo zasledujemo, ne da bi se brigali za utrujenost, glad, žejo ali trpljenje. Ničesar ne dosežemo, ako sovražnika definitivno ne porazimo. Za to se naj vsakdo — častnik, podčastnik in vojak — zaveda, da zahteva domovina od trenotka, ko je izšlo povelje za napad, do končne zmage vsako junaštvo, vsak napor in vsako žrtev.

Poveljujoči general 33. armadnega zbora Petain, načelnik generalnega štaba (ime nečitljivo).

Posebno zanimiv je podatek o nemški defenzivi na vzhodni fronti.

Vrhovno armadno vodstvo.

* * *

S FRANCOSKE FRONTE.

Basel, 16. maja. (Kor. urad.) »Nationalzeitung« poroča iz Boncourta: S francoske strani se sliši, da so dobile francoske čete na Hartmannsweilerkopfu močna ojačenja in da so se zlasti nadomestile izgube častnikov in podčastnikov. Tudi so postavili Francozi tam gori z velikim trudom sedaj tudi 220 milimetrske topove. List poroča nadalje iz teh krajev še ta - le dogodek: Ko so dne 4. maja zvečer naznanjali zvonovi v alzaških krajih zmago ob Dunajcu, so slišali Francozi v strelskih jarkih iz nemških pozicij klice navdušenja, česar si niso mogli razlagati. Kmalu nato so pričeli Nemci živahneje streljati s strojnimi puškami. Drugi dan so našli Francozi na najsprednjih žičnih ovirah listke z napisom: »Rusi premagani, 100.000 vjetnikov.« Nemci so v noči pritrdili te listke.

* * *

Nezadovoljnost z Joffrejem.

Iz Ženeve poročajo: Na Francoskem vlada že več mesecev pesimistično naziranje. Vzrok temu je, da združeni Angleži in Francozi s svojo ofenzivo niso mogli ničesar opraviti. Francija je izčrpala vse rezerve in postavlja ob fronto svoje najmlajše letnike. Kljub temu se ji ni posrečilo predreti nemške fronte. Kljub vsemu lažnjivemu poročanju in zmagam na papirju očitajo generalisimu Joffreju, da ni sposoben nastopiti z enotnim načrtom.

Ob začetku vojne je bil Joffre najpopularnejši mož v Franciji, danes pa mu očitno očitajo, da ne postopa enotno in da stoji pod vplivom Kitchenerja in Frencha. Ofenziva pri Lillu in Arrasu je imela samo namen, da osvobodi Angleže iz težavnega položaja. Francozi so danes prepričani, da služi belgijska fronta samo izključno angleškim interesom. Tudi že močno ugovarjajo proti gospodarstvu Angležev v Severni Franciji, kjer imajo Angleži najvažnejše pozicije pri Havru in Dunkerqu v svojih rokah.

Po naziranju Parižanov bo izšla Francija iz te vojne popolnoma oslabljena. Joffre je prišel v nemilost in govori se že o njegovem nasledniku generalu Fochu, ki je sedaj pri Carencyju in Neuvilleju dosegel par brezpomembnih uspehov. Francoska fantazija ga že imenuje zmagovalca Neuvilleja in vidi v njem že bodočega generalisima.

* * *

ANGLEŽI SE PRIPRAVLJAJO NA DRUGO ZIMSKO VOJNO.

London, 15. maja. (Kor. urad.) Poročevalec »Manchester Guardiana« izjavlja, da se vojni urad peča z možnostjo druge zimske vojne. Potek vojne je tak, da se mora misliti, da bo vojna v jeseni komaj končana. Vojaške oblasti so odločene za drugo zimsko vojno.

* * *

Angleške izgube.

London, 16. maja. (Kor. urad.) Zadnji seznam častniških izgub objavlja imena 13 mornariških častnikov in 186 častnikov armade.

* * *

Zeppelini nad Anglijo.

Listi poročajo iz Havra: Škoda, ki jo je povzročil napad »Zeppelina« na Southend, znaša po poročilu lista »Eclaire« nad 200 milijonov frankov. Skoraj vsa javna poslopja so težko poškodovana. Pri tem zračnem napadu je bilo najbrže tudi mnogo oseb ubitih.

* * *

Vojaška dolžnost na Angleškem.

»Dagblad« poroča iz Londona: Po izjavi lorda Haldanesa v zbornici lordov, bo angleška vlada predložila že dogotovljen zakonski načrt za vpeljanje splošne naborne dolžnosti na Angleškem.

* * *

NEMŠKO URADNO POROČILO O POTOPITVI »LUSITANIJE«.

Berolin, 14. maja. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Uradno se razglaša: Glasom poročila podmorskega čolna, ki je potopil »Lusitanijo«, se je to izvršilo tako-le: Podmorski čoln je zagledal parnik, ki ni imel nobene zastave, 7. maja ob 2. uri 20 minut popoldne ob južni obali Irske ob lepem, čistem vremenu. Ob 3. uri 10 minut je čoln oddal torpedni strel, ki je zadel »Lusitanijo« ob strani v višini poveljniškega mostiča. Takoj po eksploziji torpeda se je zaslišala druga močna detonacija, ki je imela zelo močen učinek. Ladja se je vlegla hitro postrani in se je pričela potapljati. Druga eksplozija je nastala vsled vnetja v ladiji se nahajajočih velikih množin municije.

Namestnik načelnika admiralskega štaba pl. Behnke.

* * *

PREGANJANJE NEMCEV NA ANGLEŠKEM.

London, 15. maja. (Kor. urad.) »Daily Telegraph« poroča o pogromih na Nemce v vzhodnjem Londonu: Hiše so bile od strehe dotal oplenjene. Mnogo žepnih ur, stenskih ur in prstanov je bilo ukradenih. Ženske so imele posebne predpasnike, da so v njih odnašale plen. Dečki so za to porabljali ročne samokolnice. Otroci so pri plenjenju tekmovali z odraslimi. V New - Castle-u in Gadensheadu so se izgredi proti Nemcem nadaljevali. Vse prodajalne nemških prodajalcev svinjine so bile uničene. V Gravesendu je vojaštvo naredilo konec izgredom. Vsled napadov na mnogoštevilne nemške pekarije je včeraj v Londonu primanjkovalo kruha.

London, 15. maja. (Kor. urad.) Policijski načelnik je ukazal, aretirati vse, vojaški službi podvržene inozemce iz sovražnih dežel.

Včeraj so se zgodili v Tottenhamu, Sheffieldu, Greenoeku, Stenfrewshireju, Rotterhamu, Bury St. Edmungredi proti Nemcem. V Bury St. Eddsu in v drugih krajih sovražni izmundsu je posredovalo vojaštvo z nasajenimi bajoneti. Izgredi so bili veliki. Več redarjev je bilo na tla pobitih in z nogami poteptanih.

London, 15. maja. (Kor. urad.) Reuterjev biro javlja iz Kapstadta: Iz večine večjih mest južnoafriške unije prihajajo vesti o resnih sovražnih izgredih proti Nemcem in velikem uničevanju nemškega imetja. — Skupna škoda znaša več kakor milijon funtov šterlingov.

Kapstadt, 15. maja. (Kor. urad.) Vlada je sklenila, internirati vse moške, ki so podaniki sovražnih držav. Tiste, ki se bodo dali naturalizirati, bo vlada ščitila.

»Münchener Neueste Nachrichten« javljajo iz Kapstadta dne 15. maja: Razmere v Johannesburgu so bile zadnjih 36 ur silno resne. Ljudske množice so začele zopet vse uničevati, kar je nemškega, ali izgleda nemško. Sedaj so zopet redarji in vojaki gospodarji. Izbruh ljudske besnosti se je posnemal v celi deželi. Port Elizabet, Durban, Bloemfontain so posnemali izgled Johannesburga. Množice so se valile po cestah, kričoč, da hočejo maščevati potop »Lusitanije«. Nekatera večja skladišča, polna blaga, ki so last Nemcev ali last ljudi, ki se jih smatra za Nemce, so bila sistematično izropana. Mnogo milj daleč so se videli plameni. Ponekod so se slišali streli. V nekaterih slučajih je množica kar užigala nemška poslopja. Iz prodajaln, hotelov in pisarn so izgredniki vse znosili na cesto in požgali. Od srede zvečer je bilo gasilstvo neprestano na delu, sicer bi bile zgorele cele ulice. V Kapstadtu so zaprte vse gostilne in vsi hoteli. V Durbanu trajajo izgredi še vedno. — Škoda znaša več kakor milijon funtov šterlingov (24 milijonov kron). V Port Elisabetu je bilo 20 nemških hiš uničenih. Iz Pietermaritzburga javljajo, da so Nemci bežali. Železničarji protestirajo, da so pri državni železnici nastavljeni tudi Nemci. V Kimberleyu so bili strahoviti izgredi.

London, 16. maja. (Kor. urad.) Lloyd poroča iz Durbana, da so bila tam skladišča, pisarne in zaloge več nemških firm užgana in uničena.

London, 16. maja. (Kor. urad.) »Daily News« poroča, da je bila v Londonu pripravljena gonja proti Nemcem s plakati, na katerih je bil napis: »Doli s svinjami!«, ne da bi se bila vlada ali policija za to zmenila.

Rotterdam, 16. maja. (Kor. ur.) »Nieuwe Rotterdamsche Courant« javlja iz Londona: Sklep vlade, da bodo internirani vsi tujci iz sovražnih dežel, je provzročil, da se je veliko število Nemcev in Avstrijcev oglasilo prostovoljno pri policiji.

Rotterdam, 16. maja. (Kor. ur.) Parnik »Mecklenburg« je pripeljal v Vlissingen 30 nemških žena, ki so dolga leta živele na Angleškem, a so sedaj zaradi nastalih izgredov smatrale za varneje, zapustiti deželo.

London, 16. maja. (Kor. urad.) V nekaterih okrajih Londona so se ponovili včeraj izgredi proti Nemcem. Razdejali in oropali so več trgovin.

* * *

NAPAD NA DARDANELE.

Turško uradno poročilo.

Carigrad, 16. maja. (Kor. urad.) Poročilo »Agence Telegraphique Milli«. — Glavni stan poroča: Ob Dardanelah se včeraj niti na morju, niti na kopnem ni izvršila nobena pomembna akcija. Predvčerajšnjim je par sovražnih oklopnic brezuspešno obstreljevalo naše eksponirane baterije, ki so učinkovito obstreljevale sovražno taborišče v Sedil Bahru. Nato sta poskusili oklopnici »Majestic« in »Albion« vdreti v morsko ožino vendar pa ju je naš ogenj prepodil.

Na ostalih bojiščih ni nobene izpremembe.

Carigrad, 16. maja. (Kor. urad.) »Agence Telegraphique Milli«. Glavni stan razglaša:

Na dardanelski fronti pri Ariburnu so včeraj zjutraj izvršili trije sovražni bataljoni, podpirani od tehniških čet, opetovane napade z namenom, presenetiti naše voje v pozicijah na desnem krilu. Z izgubami smo jih vsakokrat potolkli in jih s protinapadi potisnili do njihove glavne pozicije. Našteli smo 300 mrtvih, ki jih je sovražnik ostavil na bojišču. Sto pušk in mnogo vojnega materijala je ostalo v naših rokah. Na naši strani je bilo razmeroma zelo malo izgub.

Sovražne ladje so tudi včeraj brez uspeha obstreljevale naše baterije v okolici vhoda v morsko ožino. Kljub temu so naše baterije srdito bombardirale sovražne pozicije pri Sedil Bahru. Trije streli so zadeli angleško oklopnico »Fengeance«. Naši letalci so z uspehom metali bombe na sovražnika, nahajajočega se pri Sedil Bahru. Dne 1. maja se je v zalivu pri Akabi s francoske oklopnice »Victor Hugo« dvignil hidroplan, ki pa ga je naš ogenj tako poškodoval, da je padel v vodo. Dne 2. maja je oklopnica hotela izkrcati vojake, ki pa smo jih prepodili. Sovražnik je imel 5 mrtvih. Nato se je oklopnica »Victor Hugo« umaknila. Na ostalih frontah ničesar pomembnega.

* * *

Ranjenci izpred Dardanel.

Lyon, 16. maja. (Kor. urad.) »Progres« poroča iz Toulona: Velik transport ranjencev iz Dardanel je dospel sem.

* * *

Angleži se tolažijo.

Carigrad, 16. aprila. (Kor. urad.) »Agence Telegraphique Milli« poroča: Da potolaži angleški narod, ki žaluje zaradi izgube »Goliatha«, naznanja angleška admiraliteta v oficijalnem komunikeju, da je angleški podmorski čoln potopil v Marmarskem morju dve turški topničarki in eno transportnò ladjo. — V resnici se je pred desetimi dnevi posrečilo nekemu podmorskemu čolnu, da je potopil neki parni čoln, ki ni bil vreden niti števila torpedov, ki jih je podmorski čoln na vse strani lanciral, potrata, zaradi katere ga bo mogoče admiraliteta poklicala na odgovor.

* * *

Nemški podmorski čolni v Sredozemskem morju.

Atene, 16. maja. (Koresp. urad.) Tukajšnji angleški poslanik je dobil od poveljujočega admirala angleškega dardanelskega brodovja poročilo, da se nahajajo nemški podmorski čolni v Sredozemskem morju.

Atene, 16. maja. (Koresp. urad.) Časopisi poročajo, da so videli nemški podmorski čoln pri Cap d' Oro blizu otoka Enpoca.

* * *

Zmaga francoskega brodovja.

Berolin, 16. maja. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Zmaga francoskega brodovja. Dne 13. maja je priplula francoska križarka »D' Estrees« pred Aleksandreto in stavila tamošnjemu nemškemu konzulu ultimatum, v katerem zahteva, da naj se odloči, ali da odstrani nemško zastavo, ki je bila razobešena povodom vnebohoda na konzulatu, ali pa naj se pripravi na obstreljevanje. — Konzul je odslovil parlamenterja brez odgovora. Pričelo se je obstreljevanje in pri 15. strelu je padel drog z zastavo. Posadka, samo 15 m daleč stran zasidrane križarke, je pozdravila ta čudoviti uspeh z vpitjem. Tako je sedaj izvršilo tudi francosko brodovje prvi udarec proti obstoju nemške države. Ponosno lahko zabeleži ta uspeh v anale svoje zgodovine in ni ji treba več z zavistjo gledati na angleško pomorsko zmago pri Bergnu.

* * *

POLOŽAJ V ITALIJI.

Celi kabinet Salandra zopet na krmilu.

Rim, 16. maja. (Kor. urad.) »Agenzia Stefani« poroča: **Kralj ni sprejel demisije Salandrovega ministrstva. Celi kabinet ostane torej na krmilu.**

Marcorova misija.

Rim, 15. maja. Kakor poroča »Giornale d' Italia«, je zbornični predsednik Marcora danes dopoldne izjavil kralju, da mora poverjeno mu misijo sestave kabineta odkloniti. Kralj je nato poveril sestavo kabineta finančnemu ministru Carcanu, ki pa jo je istotako odklonil. — Kralj se je nato posvetoval s Salandro.

Pred odločitvijo.

Oficijozni dunajski »Tagblatt« označuje položaj z naslednjimi besedami: Mir še ni zagotovljen. Sedaj še le pričnejo odločilni boji med pristaši vojne in miru. Še vedno moramo biti pripravljeni na vsak obrat.

Med italijansko ministrsko krizo.

Za spoznavanje položaja je važno poročilo, da so ministrsko krizo če ne povzročila, pač pa gotovo pospešila nesoglasja v kabinetu samem. Odločni pristaši oboroženega nastopa Italije so bili v zadnjih ministrskih sejah le Sonnino ter vojni minister Zupelli in mornariški minister Marini. Salandra sam je zavzemal nekako posredovalno stališče. Vendar pa se trdi, da se Salandra za nobeno ceno noče ločiti od Sonnina in da bi prevzel novo ministrstvo le tedaj, ako ostane Sonnino zunanji minister tudi v novem kabinetu. »Tribuna« pravi: »Sonnino je bil duša kabineta. Salandra bo težko našel moža, ki bi ga mogel nadomestiti.«

an med krizo

Značilno je tudi, da se z vso trdovratnostjo vzdržuje vest, da sta Salandra in Sonnino res že sklenila trdne dogovore s tripleentento in da je tozadevna pogodba bila že v Londonu podpisana in sicer takrat, ko se je nahajal francoski finančni minister Ribot v angleškem glavnem mestu.

Zbornični predsednik Marcora je poskusil sestaviti koalicijski kabinet. Konferiral je s Salandro, Giolittijem, Luzzattijem in drugimi osebnostmi, toda njegova misija se je ponesrečila najbrž radi tega, ker ni mogel dobiti državnika, ki bi bil pripravljen prevzeti Sonninovo »dedščino«.

Dosedanji minister državne zakladnice Carcano je misijo sestaviti novi kabinet a limine odklonil. Carcano je zastopal v dosedanjem kabinetu miroljubno strujo.

VELIKE DEMONSTRACIJE V ITALIJI.

Napetost zunanjega položaja je izzvala v italijanski javnosti velikansko razburjenje. Intervencijonisti napenjajo vse sile, da bi zmagala njihova ideja. Časopisje, agitatorji, ulica je na delu — pritisk je velikanski in grozeče Barzilajeve besede, da igra kralj za svojo krono nam dokazujejo, da so intervencijonisti pripravljeni k najskrajnejšim sredstvom. Italijanska vlada je morala razglasiti ponovni apel na narod, da naj bo trezen in miren in izdati pooblastila, da se razglasi v krajih, kjer bi bilo to potrebno, obsedno stanje ozir. da preide uprava v vojaške roke, kakor se glasi evfemistična označba pripravljenega koraka.

Glavni torišči demonstracij sta Rim in Milan. V Rimu je prirejala množica Salandri kot šefu »intervencijonističnega kabineta« burne ovacije. Rimskemu zgledu so sledila mesta Turin, Genua, Milan, Benetke, Fiorenza, Bologna in Napolj. Pred Giolittijevim stanovanjem so postale demonstracije tako opasne, da je moralo nastopiti vojaštvo. Toda množica je vojake obkolila in jih slavila. Demonstranti so hoteli vdreti pred avstrijsko in nemško veleposlaništvo, kar je vojaštvo preprečilo s tem, da je zaprlo ceste s kordonom. Demonstranti so se odškodovali s tem, da so obmetavali neki avtomobil, o katerem se je trdilo, da je Bülowov s kamenjem in da so prirejali ruskemu veleposlaniku Giersu velike ovacije.

Posebno burni prizori so se odigravali povodom prihoda pesnika d' Annunzia v Rim. Množica mu je prirejala velike ovacije. D' Annunzio je končno nagovoril množico. Ostro je napadel nevtraliste, jih imenoval »plačane izdajalce« ter končal s pozivom: Dvignite se Italijani! Domovina je izgubljena, ako se ne bodemo zanjo bojevali!« Razjarjena množica je napadla in pretepla na ulici več znanih nevtralistov, slišali so se celo klici »proti kralju«. Ekscedenti so napadli ponovno tudi Nemce. Nekega nemškega časnikarja, ki je hotel telegrafirati demisijo Salandrovega kabineta, so pretepli ter ga vrgli iz žurnalističnih prostorov na telegrafnem centralnem uradu. Situacija v Rimu postaja vedno opasnejša in vlada je morala pomnožiti garnizijo.

Burni dogodki so se odigravali tudi v Milanu. Mesto izgleda, kakor da bi bil proglašen generalni štrajk. Cestna železnica ne vozi, trgovine v notranjem mestu so zaprte, tisočere množice se zbirajo na javnih trgih. Pred katedralo je imel neki republikanski poslanec govor, v katerem je obtoževal Giollitija, da je izdajalec. Milanski dijaki so prisilili oblasti, da so zaprle tehniko.

Socijalisti so priredili veliko zborovanje proti vojni ter zagrozili s splošnim štrajkom. Po zborovanju je prišlo do spopada z nevtralisti, razvila se je **pravcata bitka.** Intervencijonisti so navalili na socijalistični društven dom ter ogrožali tudi nemški konzulat. Nasprotniki so se obmetavali s kamenjem ter streljali iz revolverjev — **štiri osebe so bile ubite, 18 težko ranjenih.**

V Bologni so pretepli intervencijonisti socijalističnega poslanca Mazzonija.

V Genui so se ponovile nasilne demonstracije proti nemškemu in avstrijskemu konzulatu.

Situacija se je v soboto povsodi še poostrila. Wolffov urad javlja včeraj, da so imele demonstracije delomo že revolucijonarni značaj. Množice so grdile Nemčijo ter kričale, da se je Giolitti Nemcem prodal. Kneza Bülowa, ki se je po svoji navadi peljal na sprehod, so obsipali demonstranti s pereat - klici. V raznih delih mesta so se vršili težki izgredi proti nevtralistom. Zvečer se je vršilo v Teatro Constanci predavanje d' Annunzia, ki je izzvalo nove resne nemire. Demonstranti so razbijali svetilke, tako da je bila ulica Viminale popolnoma v temi, gradili so barikade in streljali z revolverjev. Mnogo trgovin je zaprtih. Demonstranti so izsilili v gledališčih predčasni konec predstav.

Iz Milana, Fiorenze, Benetk prihajajo poročila o novih demonstracijah. Najhujše je bilo menda v Milanu.

Afričanske čete v Italiji.

»Zeit« poroča iz Berlina: V Italijo je prispelo nekaj bataljonov eritrejskih čet (askarov), ki so se odpeljale proti Benetkam.

Promet v italijanskih pristaniščih.

Z **Berlina** poročajo: Italijanska vlada **je zaprla dne 8. majnika** vsa **svoja pristanišča za promet** nevtralnih ladij. **Dne 11. t. m. je bila ta prepoved v kolikor se je tikala genueškega pristana zopet preklicana.** (»Z.«)

Izseljevanje Italijanov.

Negotovost položaja označuje tudi številno izseljevanje Italijanov iz centralnih držav. Čez italijansko mejo je prispelo zadnje dni več tisoč italijanskih državljanov. Italijani, ki so naseljeni v Berlinu in v Nemčiji potujejo čez Dansko. Kopenhagen je poln tujcev, kakor v najboljših časih letne sezone.

* * *

REVOLUCIJSKO GIBANJE NA PORTUGALSKEM.

Madrid, 15. maja. (Kor. urad.) Poročilo »Agence Havas«. — V notranje ministrstvo došla poročila pravijo, da je položaj na Portutal. zelo resen. Prometne zveze so baje pretrgane. V Coimbri, Portu in Samtaremu so izbruhnili nemiri. V Lisaboni je bila baje proklamirana komuna. Širijo se govorice, da je Alfonso Costa umorjen. Čete ne morejo preprečiti gibanja.

Madrid, 15. maja. (Kor. urad.) Reuterjev urad. — Uradna poročila poročajo o revolucijskem gibanju na Portugalskem, ki ga vodi brodovje, nahajajoče se v Taju. Vojne ladje so bombardirale mesto in so povzročile veliko škodo.

»Echo de Paris« izve, da so v Lisaboni izbruhnili resni nemiri. — Mornarica se je udeležila vstaje. — Predsednik republike je baje pobegnil. »Lyon Républicain« poroča iz Madrida: V Portu so se vršile velike demonstracije. Več bomb je eksplodiralo. Policija je streljala na demonstrante. Da se je napravil mir, so morali poklicati republikansko gardo.

Madrid, 15. maja. (Kor. urad.) Poročilo »Agence Havas«. Poveljnik križarke »Vasco di Gama« je bil baje umorjen. Lisabonska garnizija ostane predsedniku zvesta. — Kakor poroča pozneje došlo brezžično poročilo, so zatrli vstajo v Lisaboni. Kapitan Martino Lima je prevzel poveljstvo republikanskih čet.

* * *

Grški kralj bolan.

Iz Aten poročajo, da je kralj zbolel za vnetjem prsne mrene. Temperatura je poskočila na 38·°. Odrejene so splošne službe božje za kraljevo zdravje. Zadnji buletin poroča, da se

Dne 15. maja ob 7. zvečer izdani buletin pravi: Splošno stanje se je znatno zboljšalo. Kralj čuti bolečine samo pri kašljanju. Iz vseh krajev Grške in iz inozemstva prihajajo brzojavke, v katerih se izražajo simpatije za kralja z željo, da bi v kratkem okreval.

* * *

Orožje iz Amerike.

Iz Ženeve poročajo: Pariški list »Herald« poroča iz Newyorka: Državni departement je odklonil 21 protestov, ki so jih sprejeli delavci Zedinjenih držav proti izvozu orožja v Evropo dne 7. maja z utemeljitvijo nevtralitete Severne Amerike. Po poročilih istega lista se bo sklical za Binkošti splošni delavski kongres Zedinjenih držav v Chikago, kjer bodo razpravljali o vprašanju izvoza orožja.

Dnevne vesti.

— **Prestolonaslednik pri cesarju.** Nadvojvoda Karel Franc Jožef se je udeležil inšpekcijskega potovanja najvišjega armadnega poveljnika feldmaršala nadvojvode Friderika pri 4. in 11. armadi in je včeraj došel na Dunaj, da o tem poroča Nj. Veličanstvu.

— **Pogreb poslanca Matka Mandiča,** ki se je vršil včeraj dopoldan v Trstu je pokazal, koliko spoštovanja je vžival pokojnik in koliko hvaležnosti mu dolgnjeta narod slovenski in narod hrvatski. Od blizu in daleč je prihitelo ljudstvo — zlasti tudi iz njegovega volilnega okraja, Kastve —, da počasti spomin narodnega buditelja in voditelja. Sprevod se je do cerkve Sv. Antona pomikal skozi dolgo vrsto nepreglednega ljudstva iz Trsta in okolice. Tudi še naprej od cerkve do tržaškega pokopališča, kjer začasno počiva truplo pokojnikovo, je bilo spremstvo mnogobrojno. V spremstvu smo opazili tržaškega namestnika eksc. barona Friesa, nam. svetnika grofa Attemsa, okr. glavarja Fabijanija, deželnega glavarja dr. Rizzija, predsednika dež. sodišča Milovčiča, dvornega svetnika Tomšića, župana Pazinskega dr. Kurelića, župana Kastvanskega Jelušiča poleg drugih županov iz Kastvanskega okraja, več slovenskih obč. svetovalcev tržaških s poslancem dr. Rybařem na čelu in mnogo, mnogo drugih. Da sta bila poleg zvesta tovariša in mnogoletna sobojevnika pokojnikova, poslanca dr. Laginja in prof. Spinčić, je umevno. Narodno - napredna stranka in klub naprednih deželnozborskih poslancev kranjskih sta poslala podžupana ljubljanskega in dež. odbornika dr. Trillerja ter drž. in dež. poslanca dr. Ravniharja, klub poslancev S. L. S. pa Jožefa Gostinčarja. Žal, da vsled obstoječih razmer narodnasokolska, pevska - društva sprevodu niso mogla dati običajnega sijaja. Tudi govorov ni bilo ob odprtem grobu. Vse to je prihranjeno poznejšemu času, ko prepeljejo truplo v pokojnikovo ožjo domovino, v Kastvo.

— **V ruskem vjetništvu** se nahaja Alojz Pajk iz Zatičine na Dolenjskem. Vjet je bil v Przemyslu. Prepeljali so ga v Skobelev v azijski Rusiji.

— **Ravnateljstvo državnih železnic v Beljaku.** Kakor poročata »Grazer Tagblatt« in »Marburger Zeitung«, premeste ravnateljstvo državnih železnic iz Beljaka v Ljubno na Zgornjem Štajerskem.

— **Popisovanje ovsa.** Ministrstvo notranjih del je iz važnih državnih ozirov zaukazalo nov splošen in natančen popis vseh zalog ovsa. Popisovanje se začne dne 21. maja.

— **Draginjske podpore.** Ljubljanska kreditna banka je sklenila za vse svoje uslužbence stalno draginjsko doklado 15—8% stalne mesečne plače.

— **Draginjska doklada.** Deželni odbor je sklenil za cestarje enkratno draginjsko doklado v znesku 45 K.

— **Narodna založba** je sklenila na svojem občnem zboru dne 15. maja, razdeliti od čistega dobička 5% dividendo od vsakega deleža.

— **Podražitev živine.** V zadnjem času so se slišale pogosto pritožbe, da se na sejmih prodaja živina po zelo visokih cenah. To je vzpričo sedanji splošni draginji prav umljivo. Popolnoma nekaj drugega pa je, — in popolnoma v smislu svoječasnega uradnega poziva je, ako to povemo, — če prihajajo na naše sejme tuji prekupovalci in trgovci ter skušajo našim domačim davkoplačevalcem, trgovcem in mesarjem iztrgati živino. V tem oziru se posebno odlikujejo kupovalci iz Budimpešte. Znano je to po celem Kranjskem in tudi sodišča v Kranju in Ljubljani ter okrajna glavarstva so imela že dostikrat priliko se baviti s takimi nereelnimi kupčevalci. Zgodil se je pretekli ponedeljek v Kranju v tem oziru zelo karakterističen slučaj. Kmet je prignal vola na sejm ter ga cenil v prvi besedi domačemu trgovcu po 2 K kilogram žive vage. Cena je bila itak že precej visoka, toda domači trgovec bi bil končno vendarle plačal posestniku to ceno. Kupčija je bila tudi skoraj že sklenjena, ko je pristopil tak budimpeštanski kupčevalec ter ponudil več, tako da je kmet s svojo ceno poskočil od 2 K na 2 K 20 v. Če domači trgovec ni hotel izpustiti te glave, je moral seveda vola prevzeti za isto ceno, dasiravno je bil prej že skoraj sklenil kupčijo s posestnikom za 2 K. Ta slučaj je znan vsem onim, ki so bili na sejmu v Kranju in tudi merodajnim oblastim. Jasno je torej, da pri takem postopanju s strani tujcev, ki nam draže živino, ne more zadeti domačega kupca niti najmanjša krivda. Vsa krivda za podraženje živine zadene edino le one brezvestne tuje, zlasti budimpeštanske prekupčevalce, ki s svojim nastopom na sejmih ne samo v Ljubljani, marveč tudi na deželi neupravičeni draže že itak drago živino. Naravnost nezaslišano pa je, če tak brezvestni kupčevalec ponuja prodajajočemu posestniku celo več, kakor ta sam zahteva, samo da bi izpodrinil domačega trgovca, na ta način pa prisili vse kupce, da morajo plačati višjo ceno.

— **Potujoče občinstvo** se opozarja, da je prebivalcem naše države od 14. maja 1915 (1. maj starega štetja) začenši le tedaj dovoljen vstop in potovanje v Romunijo, če imajo potni list, ki je vidiran od kakega romunskega diplomatičnega ali konzularnega zastopstva.

— **Brzojavni promet v Krakov.** Iz Krakova poročajo: Do sedaj zaprti promet s privatnimi brzojavkami v Krakov je sedaj zopet otvorjen.

— **Iz krogov učiteljskih penzijonistov** nam pišejo: Aktivni tovariši dobijo torej, kakor ste poročali, malo draginjsko podporo, 60, oziroma 80 kron res ni veliko, a vendar bolje kot nič in tudi ta malenkost pride prav v tej neznosni draginji. Čudno pa je, da smo bili učitelji penzijonisti **prezrti.** Mari mi ne potrebujemo? O, in kako še! Pomisliti treba, da si moramo stanovanja plačevati in da so naše penzije prav borne in še te — obremenjene. Pravilno bi bilo, da slav. deželni odbor tudi nam nakaže take draginjske doklade, kakor aktivnim tovarišem. Upamo, da to stori čim prej, za kar mu bomo vsi odkritosrčno hvaležni. — Penzijonist.

— **Smrtna kosa.** Umrla je v Ljubljani gospa Ivanka Kavčič, soproga gospoda Frana Kavčiča, posestnika, gostilničarja in občinskega svetnika na Privozu (Prule) št. 4. — Cenjenemu someščanu naše iskreno sožalje!

Kadilnikovo kočo na Golici otvori S. P. D. dne 23. maja 1915.

Ruška koča bo o Binkoštih že otvorjena. Oskrbovanje je prevzela dosedanja oskrbnica. Zaradi stanovanj se je treba prej oglasiti.

— **Velik uspeh** je imel te dni Waldemar Psilander v filmu »Življenjska šola« v kino - Idealu. Ta film se odlikuje z dobrim igranjem, s krasnimi slikami in z izvanredno režijo. — Jutri II. del od »Baskervilskega psa« **»Samotna hiša«.** Detektivski roman v 3 delih. — Zadnja predstava ob ugodnem vremenu na vrtu.

Ukradene so bile krojaču Mohoriču, Sv. Petra cesta št. 6, na progi Jesenice - Vižmarje na pol izdelane obleke iz zavitka, ki ga je imel s seboj. Opozarjamo krojače na ta slučaj, če bi hotel tat stvari razpečati.

Gostilno »pri Perlesu« v Prešernovi ulici je z današnjim dnem zopet otvoril gosp. Krvarič, znan v Ljubljani še iz prejšnjih časov kot kavarnar in gostilničar. Prostori so povsem prenovljeni. Več jutri v oglasu.

Brzojavna poročila.

VSTAJA V LISABONI. — BRODOVJE STRELJA. — POULIČNI BOJI. — PROTI DIKTATURI. — VSTAJA V OPORTU.

Madrid, 16. maja. (Kor. urad.) »El Mundo« poroča o dogodkih v Lisaboni: Znamenje za vstajo je bilo dano ob pol 4. zjutraj s tremi streli na cesti. V pristanišču zasidrane križarke so začele takoj streljati. Kmalu je bilo streljanje splošno. Proti 4. so prišle čete konjenice, republikanska garda in artiljerija skozi ceste ter so streljali na vstaše. Civilisti so hiteli v vojašnice in pozivljali vojake, da naj se pridružijo vstaškemu gibanju. Proti poldnevu se je bilo streljanje razširilo po celem mestu. Mnogo ranjenih so prinesli v arzenal. Povsod je bilo slišati klice: Doli z diktaturo! Prefekt Arriaga je zapustil Belem ter odšel, spremljan od republikanske garde, v Lisabono. — Glasom poročila, ki je je poslal gubernator v Badajozu španski vladi, je dala križarka »Adamastor« znamenje za vstajo s tem, da je začela streljati na Lisabono. Vojašnico El Cantara je naskočilo 200 civilnih oseb s klici: »Živela republika!« Bilo je tu mnogo mrtvih in ranjenih. Republikanska garda, ki je ostala vladi zvesta, je zasedla ceste, trge in strategične točke ter razgnala množico. Več bomb je eksplodiralo. Vojna ladja »Vasco da Gama« je zapustila Lisabono v tajni misiji vlade. Železniški in brzojavni promet v okolici Lisabone je moten. Garnizija v Elvasu je ostala zvesta in je poslala čete v Lisabono. V Porto Alegru je bila od civilnih oseb vpepeljena tovarna za pluto, ki je last Angležev. Tudi v Oportu je prišlo do vstaje, pri čemer je bilo več oseb ranjenih.

Pariz, 16. maja. (Kor. urad.) »Agence Havas« poroča iz Madrida: Spričo dogodkov na Portugalskem so imeli ministrski predsednik, mornariški minister in minister notranjih zadev v palači dogovor s kraljem. Vlada izjavlja, da Španija ne bo intervenirala, nego se omejila na to, varovati življenjske interese na Portugalskem bivajočih Špancev, če nastane za to potreba.

Angleška trgovina.

Iz Londona poročajo: Angleško poslaništvo v Haagu razglaša o angleški izvozni trgovini: V mesecih marec in april je bila vrednost vpeljanih predmetov večja, kakor prejšnje mesece. V aprilu se je zvišal uvoz na 73,678.000, izvoz angleških produktov na 38,170.000, zopetni izvoz pa na 9,957.000 funtov šterlingov.

Švedski parnik ustavljen.

Hamburg, 16. maja. (Kor. urad.) Švedski parnik »Björn«, ki je vozil rudo in živila v London, je bil ustavljen in prepeljan v Hamburg.

Revolucija v Indiji.

Carigrad, 14. maja. Revolucija v Indiji se širi od dne do dne. V Lahoru, Delhiju in Bengalnu je revolucijonarno gibanje najmočnejše. V Kalkuti so revolucijonarji razrušili mošeje in zažgali več cerkva.

Današnji list obsega 4 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.
Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Zavarovalne vesti.

C. kr. priv.

Riunione Adriatica di Sicurtà

v Trstu.

Dne 6. t. m. je bila 76. redna glavna skupščina te zavarovalne družbe, ki so se ji predložili računski zaključki za l. 1914. V svojem poročilu ravnateljstvo opozarja na to, da je po vojni povzročeni gospodarski pretres vplival kajpada tudi na poslovanje družbe, da mu je pa z lahkoto lahko kljubovala trdna financialna podlaga in zdrav gospodarski ustroj podjetja. Vkljub temu, da so se vsi radi vojne nastali in drugi izredni izdatki ter K **2,799.709** — znašajoča kurzna izguba pri efektih zavoda v polni meri vknjižili v breme obratnega računa, ne da bi se v poštev jemale kake družbene rezerve, se bo po odbitku statutaričnih naklonil izplačala dividenda K **130** — na delnico (proti K 160·— lansko leto).

Med izrednimi izdatki poslovnega leta se opozarja tudi na obilne doneske, ki jih je družba poklonila za različne vojnooskrbovalne namene. Spomin na bojišču padlih družbenih uradnikov se posvedoči s sočuvstvenim pozdravom.

Izmed številk računskih zaključkov naj poudarimo te-le: V oddelku A **(življenjsko zavarovanje)** so se vložili predlogi v zavarovalni glavnici K **69,688.580** — in izstavile police za čez K **62,361.460** —. Stanje zavarovanj je koncem poslovnega leta doseglo okroglo **559 milijonov kron** zavarovanih glavnic in kron **1,866.130** — zavarovanih rent. Za smrtne, doživetne slučaje in rente se je skupaj izplačalo K **11,098.411** —. Premijske rezerve tega oddelka znašajo konec leta K **166,983.844**·—, ozir. po odbitku pozavarovanj kron **151,636.696**·—, z dorastkom kron **7,098.960**·— za lastni račun proti lanskemu letu.

V oddelku B **(elementarne stroke)** se je sprejelo premij: v **zavarovanju proti požaru** K **29,137.218**·—, v **transportnem zavarovanju** kron **4,286.446**·—, v **zavarovanju proti vlomski tatvini** K **845.524**·—. Za pozavarovanja se je izdalo skupaj kron **15,519.709**·—. Izplačila škod so za račun družbe zahtevala skupaj kron **21,998.742**·—, ozir. po odbitku deleža pozavarovalcev K **11,193.392**·—. Premijske rezerve elementarnih strok znašajo skupaj K **21,773.348**·—, ozir. po odbitku pozavarovanja kron **12,060.941**·—.

Koncem poslovnega leta sta glavnica in rezerve družbe kazale tole stanje: K **10,000.000**·— polno vplačane delniške glavnice, kron **12,000.000**·— premoženjskih rezerv, K **162,697.638**·— čistih premijskih rezerv, K **5,980.464**·— čistih rezerv za škode, skupaj okroglo **190 milijonov kron.** Premoženje pokojninske blagajnice in preskrbovalne blagajnice nastavljencev znaša skupaj kron **4,941.661**·—.

Za člana ravnateljstva je bil gospod **dr. Evgen Brunner** zopet, gospod **Henrik Pavel Salem** pa vnovič izvoljen, medtem ko sta bila gospod **Géza Dell' Adami**, konteradmiral v p., in gospod **dr. Ludvik Rizzi**, deželni glavar istrski nanovo poklicana v upravni svet.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306·2 Srednji zračni tlak 736 mm

maj	Čas opazovanja	Stanje barometra v *mm*	Temperatura v C°	Vetrovi	Nebo
15.	2. pop.	736·3	18·1	p. m. vzh.	sk. oblač.
„	9. zv.	738·1	13·7	sl. jvzh.	oblačno
16.	7. zj.	738·9	12·2	sl. svzh.	„
„	2. pop.	737·3	20·0	sr. szah	del. oblač.
„	9. zv.	736·7	16·0	sr. jzah.	„
17.	7. zj.	735·4	11·0	sl. vzsh.	megla

Srednja temperatura sobote 15·5°, norm. 14·0, nedelje 16·1°, norm. 14·2°. Padavina v 24 urah 0·3 mm in 1·6 mm.

Preselitev.

Cenjenim naročnikom vljudno naznanjam, da sem svojo

čevljarsko obrt

preselil

iz Selenburgove ulice štev. 6.

na

Sv. Petra cesto štev. 7.

(Hotel Lloyd)

in se bom potrudil, da svoje cenjene naročnike tudi v bodoče postrežem kar najskrbneje.

Kot bivši artiljerijski polkovni čevljar se priporočam za vojaška in za ortopedična dela vseh vrst.

Z velespoštovanjem

P. Lukas.

Išče se

prodajalka

za manufakturno trgovino, zmožna tudi nemščine.

Naslov pove upravništvo »Slov. Naroda«. 1236

SANATORIUM·EMONA
ZA·NOTRANJE·IN·KIRURŠKE·BOLEZNI·
·PORODNIŠNICA·
LJUBLJANA·KOMENSKEGA ULICA·4
ŠEF-ZDRAVNIK PRIMARIJ·DR. FR. DERGANC

✝

Fran Kavčič, posestnik in občinski svetnik, naznanja v svojem, svoje hčerke **Fanči Hauptmann** roj. **Kavčič** in vseh ostalih sorodnikov imenu vsem ljubim prijateljem in znancem pretužno vest, da je njih iskrenoljubljena, predobra soproga, oziroma skrbna mama, stara mama, sestra, teta in svakinja, gospa

Ivanka Kavčič roj. Koncilja

danes ob 1/4 na 2. ponoči, po dolgi mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, boguvdana zatisnila za vedno svoje trudne oči.

Pogreb nepozabne rajnice bo v torek, dne 18. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Privoz št. 4, na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi sv. Jakoba.

V LJUBLJANI, dne 17. maja 1915.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Zahvala.

Ob nenadomestni izgubi našega iskrenoljubljenega soproga, očeta, sina in brata, gospoda

Mihaela Šemerl

posestnika v Sinjigorici pri Vrhniki,

se za vse blage dokaze iskrenega sočutja, mnogoštevilne obiske in tolažila v bolezni rajnkega ter za poklonjene vence tem potom kar najtopleje zahvaljujemo.

Posebna zahvala bodi izrečena za častno spremstvo pri pogrebu prečastiti duhovščini na Vrhniki in iz Bevk, dalje g. županu Fr. Tršarju, gg. občinskim odbornikom, zastopnikom občinske hranilnice in krajnega šolskega sveta, čislanemu šolskemu vodstvu s šolsko mladino ter gg. zastopnikom kmetijskega društva kakor tudi vsem drugim prijateljem in znancem, ki so pokojnika v tako obilnem številu spremili k večnemu počitku.

SINJAGORICA, dne 12. maja 1915.

1240 **Žalujoči ostali.**

Št. 7.557 1245

Razglas

o naznanitvi zalog ovsa.

Dodatno k razglasu c. kr. deželne vlade št. 11.103/L. R. o popisovanju zalog ovsa po stanju z dne 21. maja 1915 odreja mestni magistrat sledeče:

Popisovanje se vrši:

1.) Za **mesto Ljubljana dne 20. in 21. maja 1915** od 9. do 12. ure dopoldne in od 3. do 6. ure popoldne v posvetovalnici mestnega magistrata (I. nadstropje, Galetova hiša).

2.) Za **Sp. Šiško dne 21. maja** od 9. do 12. ure dopoldne in od 3. do 6. ure popoldne v občinski hiši v Sp. Šiški.

3.) Za **Barje (vštete vse Karolinske zemlje) dne 21. maja** od 9. do 12. ure dopoldne in od 3. do 6. ure dopoldne v mestni šoli na Barju.

Kdor ima oves v hrambi, je dolžan, zglasiti se v navedenih dneh pred pristojno komisijo, kjer dobi naznanilnico, ki jo ima spopolnjeno vrniti najkasneje **do 24. maja** mestnemu magistratu, oziroma jo lahko takoj pred komisijo izpolni.

Od napovedi **ni izvzeta** najvišja dovoljena dnevna vporabna množina za posameznega konja 3 kg, kakor tudi ne oves, določen za gospodinjstvo in gospodarstvo.

Naznaniti je tudi ovsen zdrob in z drugimi zemeljskimi produkti zmešan oves:

Zaloge bo navesti po stanju z dne 21. maja 1915.

Vsakega, ki namenoma prikrije oblastvu v svoji posesti se nahajajoče zaloge ovsa, ki ne poda zahtevanih podatkov tekom določenega roka in ki na kakršenkoli način onemogoči natančen popis ovsa, zadenejo najstrožje zaporne in denarne kazni.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 15. maja 1915.

Kuverte s firmo

priporoča

„Narodna tiskarna“.

V Gledališki ulici štev. 7, vrata 6 se cene proda 1244

plišova garnitura, miza, pisalna miza, vertikov (Zaa skrinjica), ogledalo antično, omara za obleko, preproga, umivalna miza z marm., nočna omarica.

Ogleda se lahko od 3.—6. ure.

Gospodična

iz boljše rodbine, vešča hišnega dela, **se išče kot sobarica** k dvema damama. Najprijaznejše postopanje. Plača 20 K. — Naslov: **Ivana pl. Spum-Strižić dobro Benoćić, pošta Braganić.** 1224

ŽELODČNA TINKTURA lekarnarja PICCOLIja v Ljubljani krepča želodec, pospešuje slast in prebavo ter odpravja telesa.

RAZPOŠILJA PO POVZETJU

1 steklenica 20 vin.

Jabolčnik

zajamčeno pristen in zelo dobra pijača po **26 v. liter** iz Tolstega vrha po povzetju razpošilja od 56 l naprej

A. Oget, p. Guštanj, Koroško.

Sprejemajo se sodi v napolnitev na postaji **Spodnjidravograd.** Razpošilja se tudi **krompir, suhe češplje in novo „SILVA“ slatino.**

Vabilo

na

občni zbor

Posojilnice v Cerknici,

reg. zadr. z neom. poroštvom,

ki se bo vršil

v sredo, dne 26. maja 1915 ob 2. uri popoldne v prostorih posojilnice v Cerknici.

DNEVNI RED:

1.) Poročilo načelstva.
2.) Poročilo računskega pregledovalca za leto 1914.
3.) Potrjenje računa za leto 1914 in razdelitev čistega dobička.
4.) Izvolitev načelstva, odbora in rač. pregledovalca in namestnika.
5.) Poročilo o izvršeni reviziji.
6.) Premenba zadružnih pravil.
7.) Slučajnosti. 1241

Sprejme se

damska kroj. pomočnica

prvovrstna moč.

Modni atelije Šarc, Kongresni trg 4. 1221

Zanesljivo stalno varstvo

proti vsemu mrčesu mudi 1239

dr. Henkela varstveni in pokončevalni mošnjiček

od dr. Henkel & Cie. v Hanovru. Cez 1½ milijonov mošnjičkov nosita združeni armadi. Mošnjiček obsega od državnega zdravstvenega urada v Berlinu preizkušene fabrikate. Dobiva se ga vseh lekarnah in drogerijah. Mošnjiček stane 60 vinarjev.

Čebelni vosek

se kupuje

po najvišjih cenah.

Ponudbe na **Franz Ostheimer, Brixen, Tirolsko.** 1238

Izjava.

Podpisani Matija Cerjanec, posestnik v Rosalnicah št. 7 prekličem s tem vse razžaljive besede, katere sem nasproti **g. Martinu Bajuku,** posestniku in županu na Božakovem, dne 13. aprila 1915 v Makarjevi gostilni v Metliki izustil in se mu zahvaljujem, da je od tožbe odstopil.

METLIKA, dne 14. maja 1915.

1235 **Matija Cerjanc.**

VINO.

Podpisani imam v zalogi 160 hl belega izvrstnega in naravnega vipavskega vina in sicer na lici mesta po 60 K hl.

Kdor želi kupiti dobro vino, naj piše na moj naslov. 1213

Josip Kerševan, posestnik, Rihemberk-Britof 176, Primorsko.

Kupi se

kislo zelje

in

repa.

Ponudbe na upravn. Slov. Naroda« pod **„zelje-repa/1242“.** 1242

Ovčjo volno

vsake vrste, oprano in neoprano

kupim po najvišji ceni!

Prevzamem vsako množino proti gotovini. 962

Voznino po železnici ali pošti plačam sam.

J. GROBELNIK, LJUBLJANA, Mestni trg 22.

Modni salon

Stuchly-Maschke

Ljubljana

Židovska ulica št. 3 Dvorski trg 1.

Priporoča: največjo izbero slamnikov za dame in deklice kakor tudi bogato zalogo žalnih klobukov.

Popravila točno in vestno.

Solidno blago. Izposojevanje žalnih klobukov. Priznano nizke cene.

Sprejmem takoj v trajno delo

2 kolarska pomočnika

enega za fino delo in enega za grobo delo. Plačilo po dogovoru. Ponudbe pod **„Kolar/1203“** na upr. »Slov. Nar«.

Sprejmem takoj

prodajalko

oziroma vojaščine prostega **pomočnika.** 1218

And. Elsbacher, Laški trg.